

Sárosi Károly

Hangverseny

Novella

Délután öt óra volt. A hegyek mögé igyekvő nap mintha széjjel akarta volna szórni hőképletét, gyilkos erővel tűzött be a nyitott ablakon.

Az alvástól kábultan sétált fel-alá szállodai szobájában. Oda-ment az ablakhoz, kihajolt rajta és hunyorogva szemlélte a szálloda előtt elterülő blédi tavat.

Reggel érkezett. Eddig még semmit sem látott a nyaralóhelyből, mert az utazás fáradalmi ólomsúllyal húzták az ágyba. Átaludta az egész napot és az volt az első kép, amely mozgalmasságával és zsi-bongó életével betöltötte egész lelkét. A tó vizén fodrokat húztak a sikló csónakok, a tulsó oldalán napbarnított emberek sütkéreztek a hegyekről az erdőkoszorúk zöldje intett csalogatóan feléje. Olyan volt ez a hegyek közé szorult kis völgy, közepén a tóval, mint egy gyűrött zöld abroszon valami virágos tányér. A tópartról a nyitott ablakon halk melódiák lopakodtak hívogatóan a szobájába. Gyorsan kicsomagolta bőröndjét, megborotválkozott, megmosdott, majd felvette vadonatúj galambszürke ruháját és félóra múlva már ruganyos léptekkel ment a tóparti sétányon, abban az irányban, amerről a délutáni hangverseny könnyű, fülbemászó dallamai csendültek fel.

Mindazonáltal lábai mégis minduntalan megtorpantak és szeme sűrűn rajtafeledkezett egy-egy látnivalón.

El-elgyönyörködött a tóban, a sétányokban, a környező hegyekben a régi várban a tó felett, míg végül egy padon egyszerre zátonyra futott a tekintete. Pedig ott nem látott semmi újat. Az ilyen kép az otthoni városi parkban is szinte mindennapi.

Egy leány ült a padon lehajtott fejjel, kezében könyv volt és olvasott.

Előbb tétován megállt, szemé végigsiklott a kalászos búzamezőkre emlékeztető szőke hajon, körülölelte pillantásával a gömbölyded vállakat, de legtovább a bokáját nézegette. Finom ívelésű, igazi özbokák voltak azok.

Hirtelen elhatározással odalépett a padhoz. A lány feltekintett. Ő megbiccentette fejét és illedelmesen megkérdezte:

— Szabad?

— Tessék!

A lány 18--20 éves lehetett. Kissé arrább húzódott és a fürdővendégek jellegzetesen ismerkedő tekintetével fürkészte őt.

— Évi szabadságát tölti itt? — kérdezte a lánytól, hogy valamiként megindítsa a beszélgetést.

— Igen — válaszolta halkán. Letette maga mellé a könyvet s kezével hátrasímitotta arcába hulló csintalan fürtjeit.

Döcögve megindult a beszélgetés lassan símább mederbe terelődött. A lányt Darinkának hívták. Zágrábban dolgozott egy gyógyszergyárban és még egy hétig számított Blédben maradni.

— Sétáljunk egyet — indítványozta.

— Jó, menjünk — egyezett bele készségesen Darinka.

Mind a ketten felálltak. Udvariasan emelte fel és adta oda a lánynak a padon maradt könyvet.

— Köszönöm, — nevetett rá Darinka s kivillantak apró fehér fogai.

— Merre induljunk?

— Félhét az idő — nézett órájára a lány s bizonytalanul vont egyet a vállán.

— Menjünk el talán a szabadtéri hangversenyre. Nem hiszem, hogy sokáig tart még, de legalább a végét meghallgatjuk.

— Nem bánom...

— Szereti a zenét?

— Nagyon. Különösen a könnyű zenét. Tudja, — vallotta be őszintén, — nincs éppen jó hallásom. A nehéz klasszikus darabokat nem igen tudom megérteni és élvezni, különösen az ismeretleneket. Hát maga?

— Én mind a kettőt egyformán élvezem.

— Jó hallása van?

— Igen és ha olyanokkal hallgatok hangversenyt, akik bocsánat — mosolyogva nézett a lányra — botfülűek, kétszeresen élvezem a jó hallás előnyét. Mert...

Darinka közbevágott. Mosolyogva mondta, de érezni lehetett a hangján, hogy ő kissé durván tapintott rá érzékeny pontjára. Hiába! Még a legőszintébb ember is csak saját szájából szereti hallani fogyatékoságát.

— Nincs igaza teljesen...

— Miért? — őt már elöntötte a hév. Otthon, ha kartársaival vitatkozott, mindig mérsékelni tudta magát a vitában, de ha a zenére terelődött a szó, akkor nem ismert határt. A zenében aztán igazán nem ismert megalkuvást.

— Azért, — kezdte Darinka mind nagyobb hévvel bizonyítani a maga igazát, — azért, mert minden dallamot egyszerűen végigélvez a szakértő fülével. Valahogy úgy, mint a jóétvágyú ember, aki válogatás nélkül mindent megeszik. Szájában a jó falatok kellemes érzéssel töltik el, de egy-egy újabb evés, valamelyik más étel íze, elfeledteti vele az elmúlt évések alkalmával érzett örömeket.

— Gyerekbeszéd — vágott közbe ő.

— Talán. Vagy lehet, hogy azt maga is észrevette már, csak most nem meri bevallani...

— És maga? Maga hogyan élvezi a zenét? Nem akarja talán velem elhíttetni, hogy rossz zenei hallásával komolyabban tud elmélyülni a zenekari művek, a zenei alkotások élvezetében?! — kérdezte a lánytól és hangjában mintha egy kis gúny is vegyült volna.

— De igen. Éppen ezt szeretném bebizonyítani. Igaz, nem mindig, de bizonyos esetekben igen. Engedje meg, hogy tovább folytassam. Látja, én úgy vagyok a zenével, mint az éhes koldús a mészárszék kirakatával. Ő is kívülről élvezi az ingyenc falatokat és közben minden idegszálával kívánja azokat. És ha néha-néha hozzájut, egész életében ott érzi szájában a nagyszerű ízeket.

— Szóval koldúsnak tartja magát a zenekedvelők között?

— Körülbelül. Élvezem a szép dallamokat, de csak ritkán értem meg. Csupán néhány kivételes esetben oldódnak fel bennem a hangok zenévé. Hangulat kell hozzá! Ha a hangulatommal megégyezik a dallam, akkor véremmé válik s ott zsong bennem kitörőhözhatetlenül. Tudja, én nem is annyira hallom, mint inkább érzem a zenét. Egyszerűen belémömlik, mint tengerbe a folyó.

Darinka elhallgatott. Ő is szótlanul lépdelt mellette. Mindkettőjüknek elpárolgott már a vitatkozó kedve. Nem tudták, hogyan folytassák az elfajult beszélgetést. A kibékülés mosolya ott ült az arcukon, csak egy ügyetlenül kiejtett békítő szóra lett volna szükség és máris minden rendben lett volna. De ezt volt a legnehezebb kimondani. Némán, lehajtott fejjel nézték maguk előtt az utat. Így mentek a hangverseny színtere felé.

Végül is odaértek. Előttük állt a korláttal körülkerített dobogó. Ezen helyezkedtek el a zenészek. Egyszerű kerti székeken ültek és szinte elvesztek a kottaállványok és hangszereik között. Csak a karmester alakja emelkedett ki közülük: fehér pálcája ott cikázott a fejük felett és csodálatba ejtette a bámélszkodó gyerekhadat. Az emelvény körül, a padokon már minden hely foglalt volt, egyedül a zenekartól északra, ahol a faipari kiállítás pavillonja állott, hevertek halomban a lehántolt fatörzsek. Itt még volt hely. Ide ül-

tek le, egymástól tisztas távolságban. Strausz-keringőt játszott a zenekar. A hallgatók elrévedve dudolták az ismert dallamot, ők meg legszívesebben táncra perdültek volna, a padok és az emelvény közötti térségen. Körbe-körbe, a dobogó körül, míg csak a szédülés le nem győzi fiatal vérük lázas vágyakozását... De nem lehet, nem szabad, itt kell ülniök egymás mellett szépen, csendben és azon gondolkodni, hogyan is jutottak el a megismerkedéstől a duzzogásig.

Még egyet villant a fehér pálca, a karmester kitárta két kezét, majd hirtelen leejtette. Meghajolt a közönség felé. A hangversenynek vége volt. A felviharzó taps is elült lassan, a közönség és a muzikusok szedelőzködni kezdtek, mentek vacsorázni. Tíz perc múlva már csak itt-ott üldögéltek a padokon. Néhány gyerek a porban játszadozott, míg a fatörzseken csak ők ketten ültek. A dobogón üresen ásítottak a székek, s a kottaállványok mélyen behúzták nyakukat.

Olyan volt a hangverseny színtere, mintha alvásra készülődött volna. A nap is lebukott már a hegyek mögé és a szürkület fátylat vont az egymásra boruló fák lombjaira. Csend volt mindenütt, csupán a szállodákból szűrődött ki egy kis zaj és a tó partján csobogtak egyenletesen a megtört hullámok. Már úgy tűnt, hogy minden nyugovóra tér, mikor váratlanul újabb esemény zavarta meg a beálló békés nyugalmat.

A játszadozó gyerekek közül kivált egy szöske lányka és félnken megközelítette az emelvény feljáróját. Egyik lábacskájával föllépett az első lépcsőfokra és még egyszer körülnézett: látja-e valaki? Senki sem törődött vele. S ő mind feljebb és feljebb jutott.

Magasak voltak a lépcsők! Kézze-lábbal kapaszkodott, meg-megállt pihenni. Végre felért. Ott állt a dobogó tetején, szőke haja kócosan hullott kipirult arcába s nagy kék szemei kerekre tágulva bámulták az elébe táruló csodát. Mennyi érdekes dolog van itt! Eleinte csak félve merészelt körültekinteni, bizonyára attól tartott, hogy valaki rászól és lezavarja onnan, ahova pedig nehezen jutott fel. Talán szíve is a torkában dobogott és meg kellett fogódnia a korlátban. Bizonytalanul előre lépett. Majd még egy lépést tett. Látta, hogy nem lett belőle semmi baj és fokozatosan legyőzte bátorlanságát. Körültapogatta a székeket, kezével végigsimította a kottatartókat és már ott csetlett-botlott az utolsó sorok között, mikor a többi gyerek észrevette. Négy-öt évesek lehettek valamenynyien. Odasereglettek az emelvény köré és sóvárogva nézték a kislány minden mozdulatát. S a kis szöszi intett nekik. Hívta fel őket ide, ahol annyi játékszer akad.

Még nem mozdult egyikük sem, de látszott rajtuk, hogy nem sok biztatás kell és mind ott lesznek fenn, a tilosban.

— Gyertek, gyerekek, — biztatta őket a kislány.

Az egész gyereksereg ott tolongott már a feljárónál. Egymást lökdösve igyekeztek felfelé. Öt perc alatt birtokukban volt az egész emelvény.

Ő vette észre először őket. Érezte, hogy dermedt lahangoltsága egyszerre valamilyen furcsa, de mégis oly jóleső érzéssé olvadt fel a szíve körül. Kíváncsian nézett Darinkára. Le akarta olvasni arcáról tetszik-e neki a gyerekek játéka.

A lány félig nyitott ajakkal, mosolyogva nézte a csöppségeket. Megérezte magán az ő tekintetét s feléje fordult.

— Tetszik a játékok?

— Nagyon kedvesek.

— Mit szól ehhez a kis zöldruháshoz?

— Melyikhez? — fürkésző szemmel kutatott a gyerekek között.

— Ahhoz! Nézze csak! Ott van az utolsó sorban — s ujjával arra a kis szöske lányra mutatott, aki elsőnek mászott fel az emelvényre.

— Aha! Megvan. Hogy veri kis kezével a szék ülőkéjét. Úgy látszik ő lesz a nagydobos. Különböen nagyon hasonlít magára — mondta Darinka felé fordulva.

— Igen?

— Komolyan mondom. A magáé lehetne.

— Miért gondolja?

— Éppen olyan selymes szőke a haja, mint magának.

Ami ezután történt, az már a padon ülő szülőket is felriasztotta beszélgetésükből. A gyerekek tenyerükből tölcserít formáltak a szájuk elé és a muzikusokat utánozva éktelen trombitálásba kezdtek. A kis szőke rendületlenül dobolt. Az egyik fiú — a legnagyobb köztük — aki a fiúk csapatában bizonyára hadvezér lehetett, most felcsapott karmesternek. Halálos komolysággal suhogtatott a kezében egy pálcát. a többiek a székeken ülve, egymást túlkiabálva figyelték minden mozdulatát.

A szülők a nagy lármától bosszankodva, de egyúttal nevetve rajtuk, figyeltek oda. Nem tudták mitévők legyenek. Lekergessék, vagy hagyják tovább játszani őket.

Végre a kis „dirigens” leengedte karját, szóval végetvetett a „zenének”, ahogy az igazi karmestertől látta. A többiek egyszerre elhalgattak és engedelmesen bocsájtották le kezüket a székre. Csak a kis szőke dobolt tovább.

A „karmester” mérgesen dobbantott a lábával és pálcájával teljes erejéből verni kezdte az előtte álló kottatartót.

— Hagyd abba! Nem érted? — kiáltotta.

A szöke csöppség valóban nem értette. Oda se figyelt. Nem akart tudomást venni róla, hogy abba kell hagynia. Kis kacsóival nagy élvezettel verte tovább a szék ülőkéjét.

— Elég volt, elég volt — tombolt most már dühében a kisfiú. Szemébe könnyek gyűltek s elkeseredésében nem tudta, mit csináljon. Odovágtá pálcáját, megfordult, s bömbölve ment le a lépcsőkön. Sírva szaladt anyjához, aki ott ült a többi szülővel. Megállt előtte, s a sírástól fuldokolva panaszolta.

— Anyuka... anyuka... a dobos... a dobos... nem akarja... abbahagyni.

Későre járt már. Lassan közeledett a vacsoraidő vége. Erre aztán ők ketten is felálltak. Sietniök kellett, ha még vacsorát akartak kapni. S ahogy egymás mellett mentek, válluk összeért, gondolataikban felelevenedtek a gyermekhangverseny kedves jelenetei.

A tóparti sétányokon kigyultak az esti lámpák s fényeik a víz tükrén egymással incselkedtek. Ők azonban mindebből semmit sem láttak. Szívükben egyre dobolt a kis dobos, s úgy érezték, hogy soha, de soha nem hagyja abba.